

Plan van aanpak Pilot nabestaanden

De Jonge Weduwe

Zwolle

WIJZ
daagt uit

September 2015

Inhoudsopgave

Inleiding		3
	Algemeen	
Hoofdstuk 1.	Hoofdstuk 1 Opzet pilot	5
1.1	Aanleiding, probleemverkenning en veronderstellingen in kernwoorden	5
1.2	Globale opzet zoals beschreven in het projectplan	5
Hoofdstuk 2.	Plan van aanpak	7
2.1	Beoogd projectresultaat	7
2.2	Werkwijze	8
2.3	Projectstructuur	8
2.4	Betrokken partijen en hun betrokkenheid	9
2.5	Tijdsperiode	9
Hoofdstuk 3.	Tijdspad	10
3.1	Toelichting planning	12
Hoofdstuk 4.	Kosten	13
Bijlage 1	Motie Kerstens	14

Inleiding

Vanuit het Ministerie van SZW is de gemeente Zwolle benaderd of zij de pilot Ondersteuning Nabestaanden willen starten. De gemeente heeft hierop positief geantwoord. Daarbij is betrokkenheid en actieve deelname van relevante netwerkpartners zoals Stichting De Jonge Weduwe en maatschappelijke organisatie WijZ Zwolle toegezegd.

Het doel van de pilot is drieledig: Mensen die hun partner hebben verloren begeleiden en eventueel re-integreren naar werk en dit zodanig in richten dat er ruimte is voor het rouwproces. We doen kennis op van nabestaanden en leren van hun ervaring welke manier van begeleiding het beste aansluit. Bovendien wordt er bewustwording met betrekking tot rouw en verlies van een partner en de impact ervan gecreëerd in de samenleving.

Het aanbod dient zodanig te zijn dat betrokkenen samen met en mede door lotgenoten terug in balans komen, zodat er weer ruimte ontstaat om te werken. De zelfredzaamheid van de nabestaande staat voorop. Over de uitkomst van de pilot wordt de Tweede Kamer geïnformeerd.

Algemeen

De afgelopen periode zijn diverse partijen om tafel gaan zitten om te bezien op welke wijze de pilot Ondersteuning Nabestaanden in de gemeente Zwolle opgezet kan worden. Daarbij is onder meer gesproken over de afbakening van de doelgroep en de periode van de pilot.

Als doelgroep van de pilot is gekozen voor:

“Personen in de gemeente Zwolle die hun partner hebben verloren en zich in de leeftijdscategorie tussen 18 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd bevinden”¹.

De afbakening van de doelgroep is gekozen omdat de motie Kerstens oproept om na te gaan of en zo ja op welke wijze nabestaanden op een goede en effectieve wijze kunnen re-integreren op de arbeidsmarkt. En welke ondersteuning hierbij wenselijk is, naast de emotionele of psychologische ondersteuning. Deze laatste aspecten maken ook nadrukkelijk onderdeel uit van de pilot.

Bij de pilot gaat het niet alleen om de ondersteuning aan de nabestaanden binnen de doelgroep maar ook om het creëren van een bredere (maatschappelijke) bewustwording. Uit ervaring blijkt dat nog vaak (onbewust) onvoldoende begrip en inleving heerst bij diverse onderdelen in de samenleving. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan ambtenaren van gemeente (Burgerzaken, Sociale Zaken), leraren op basis- en voortgezet onderwijs en werkgevers. De pilot wil ook de bewustwording vergroten van de effecten van het verliezen van een partner in de

---

¹ Daar waar gesproken wordt over nabestaanden in dit plan wordt specifiek de beschreven doelgroep 18 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd, waarvan de partner recent is overleden bedoelt.

betreffende leeftijdscategorie en in kaart brengen welke zaken kunnen helpen om deze personen in het rouwproces te ondersteunen.

De periode van de pilot is 1 jaar met uitloop van een half jaar om begeleiding zorgvuldig af te ronden. De startdatum van de pilot is 1 september 2015. Einddatum is officieel 28 februari 2017.

Binnen de pilot werken beroepskrachten en vrijwilligers samen om nabestaanden te kunnen bijstaan waar nodig. Uitgangspunt is inzet van vrijwilligers waar mogelijk en inzet van beroepskrachten waar noodzakelijk.

Hoofdstuk 1 Opzet pilot

1.1 Aanleiding, probleemverkenning en veronderstellingen in kernwoorden

- Wanneer iemand een dierbare verliest betekent dit naast het primaire verlies een veelheid aan secundaire verliezen op diverse levensgebieden.
- Een belangrijk hulpmiddel bij een heroriëntatie op waarden is het kennismaken van levensomstandigheden door uitwisseling van informatie, communicatie en ontmoeting.
- Gerichte ondersteuning verkleint de kans op langdurige uitval uit het arbeidsproces en vergroot de kans op terugkeer.
- Er heerst vaak (onbewust) onvoldoende begrip en inleving bij in de samenleving.
- Vrijwilligers kunnen ondersteunen door een luisterend oor en hulp te bieden bij praktische zaken. Inzet van ervaringsdeskundigheid kan een vorm van betekenis geven zijn, wat wederkerigheid oplevert in contact. Wederkerigheid verhoogt de kans op succesvol contact.

1.2 Globale opzet zoals beschreven in het projectplan

De pilot kent drie onderdelen. Dit zijn de volgende:

1. Ondersteuning/begeleiding

Het eerste onderdeel betreft de directe ondersteuning aan nabestaanden tussen 18 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd, die gedurende de pilotperiode hun partner verliezen. De hoofdlijnen van dit werkproces zien er als volgt uit.

- Er wordt bij Burgerzaken aangifte gedaan van een overlijden
- Na de aangifte wordt er een algemene brief voor nabestaanden per post verstuurd aan alle nabestaanden met daarbij de overlijdensakte. Dus niet alleen de nabestaanden die in aanmerking komen voor de pilot. Hierin staan relevante gegevens over onder meer welke instanties automatisch bericht krijgen van het overlijden en welke mogelijke ondersteuning geboden kan worden c.q. waar bepaalde informatie te vinden is.
- Eén keer per maand wordt een uitdraai gemaakt door Burgerzaken waaruit de nabestaanden die in aanmerking komen voor de pilot worden geselecteerd. Deze personen ontvangen per post een tweede brief van de gemeente Zwolle, waarin wordt verwezen naar de pilot. De brief wordt vergezeld met een folder van WijZ.
- Burgerzaken meldt bij de projectmedewerker van WijZ dit overlijden.
- De medewerker van WijZ zoekt na een periode van drie maanden actief contact met de nabestaanden. In het gesprek wordt nagegaan of er behoefte is aan ondersteuning. En zo ja, welke ondersteuning wenselijk wordt geacht. Daarbij wordt door de medewerker van WijZ bezien welke organisatie of instelling de gewenste ondersteuning kan bieden en zorgt voor een warme overdracht.

Nieuw in Zwolle is het aanbod dat vanuit WijZ wordt georganiseerd door de inzet van deskundige vrijwilligers. De advisering bij arbeidsintegratie wordt uitgevoerd door de gemeente Zwolle en het lotgenotencontact vindt plaats met ondersteuning van Stichting De Jonge Weduwe. Tevens wordt extra ingezet op ondersteuning bij financiën door de Sociaal Raadslieden. Voor de overige ondersteuningsvragen wordt gebruik gemaakt van bestaand aanbod.

2. Informatie ophalen, leren van ervaring om beste aansluiting te realiseren

Het tweede onderdeel betreft het actief benaderen van de groep van 40 nabestaanden die behoren tot de geformuleerde doelgroep, maar die in het jaar 2011 hun partner hebben verloren. In een gesprek door WijZ wordt nagegaan of zij in die periode na het overlijden van hun partner bepaalde ondersteuning of informatie hebben gewaardeerd en welke gemist. De informatie die uit deze vragenronde wordt opgehaald geeft een beeld hoe nabestaanden deze ingrijpende gebeurtenis hebben ervaren en welke behoeften de groep uit 2015/2016 vermoedelijk zal hebben. Ook wordt besproken of de nabestaande nog behoefte heeft aan ondersteuning. Deze wordt zo nodig geboden door het inzetten van een vrijwilliger of door verwijzing/overdracht naar het bestaande aanbod in Zwolle. Het aantal van 40 nabestaanden is een steekproef van de totale groep. Door deze subgroep te benaderen kan een reëel beeld gecreëerd worden van de behoeftes en verwachtingen van nabestaanden in de eerste periode na het overlijden. De werkwijze van het outreachend werken van de beroepskracht van WijZ en de vrijwilligers wordt vastgelegd en ingezet in deze pilot.

3. Bewustwording

Het derde onderdeel betreft het bewustwordingstraject. In de praktijk zijn het niet alleen de directe nabestaanden of hun familie en kennissenkring die met de nieuwe gezinssituatie moeten leren leven. Maar ook anderen zoals leraren op basis- en voortgezet onderwijs die kinderen van wie de vader en/of moeder is/zijn overleden in hun klas hebben zitten. Weten zij wat een rouwproces voor kinderen betekent en hoe kinderen hier invulling aangeven? En op welke wijze kunnen leerkrachten hierbij ondersteunend zijn door begrip te tonen en de manier van handelen erop af te stemmen? Maar er zijn ook andere doelgroepen die in dit bewustwordingsproces meegenomen kunnen worden zoals medewerkers van Burgerzaken en Sociale Zaken en uiteraard de werkgevers. Wij willen door bijeenkomsten, workshops en/of trainingen mensen laten inzien wat het verliezen van een nabestaande tussen de 18 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd inhoudt en welke wijze van bejegening wenselijk, mogelijk en not done is. Tevens organiseert de gemeente Zwolle in samenwerking met de projectpartners een landelijke bijeenkomst voor geïnteresseerde gemeentes over de uitrol van de ontwikkelde werkwijze.

Hoofdstuk 2 Plan van aanpak

2.1 Beoogd projectresultaat

- Nabestaanden tussen de 18 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd ontvangen vanuit Burgerzaken een folder met informatie over de pilot per post. Deze folder is ontwikkeld in samenwerking met Stg. De Jonge Weduwe en WijZ.
- Er zijn 40 personen benaderd (telefonisch en waar mogelijk persoonlijk) uit de groep 2011 om de behoeften te kunnen inventariseren vanuit deze groep en ondersteuning bieden indien gewenst. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in de initiële methodiek van ondersteuning aan de groep 2015/2016. Het totaal aantal geïnterviewden is afhankelijk van het aantal nabestaanden dat bereid is deel te nemen.
- De methodiek van de nabestaandenpilot sluiten zoveel mogelijk aan bij de dienst De draad weer oppakken uitgevoerd door WijZ, met dien verstande dat het bij de pilot gaat om de doelgroep 18 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd met diversiteit aan levensfasen en gezinssituaties.
- Het interview ten behoeve van de groep 2011 is ontwikkeld door Stg. De Jonge Weduwe en WijZ.
- Een groep van minimaal vijf vrijwilligers is geschoold om nabestaanden te kunnen ondersteunen.
- De groep nabestaanden 2015/2016 (partner verloren in de periode september 2015 t/m augustus 2016) is persoonlijk benaderd door een beroepskracht en ontvangt indien gewenst ondersteuning van een beroepskracht dan wel in verlengde ervan een getrainde vrijwilliger. Dit kan een eenmalig gesprek zijn of traject van maximaal 1 jaar. Naar schatting worden 200 personen benaderd. Ondersteuning in brede zin (praktisch of psychosociaal, individueel of groepsgewijs). Waar nodig is wordt verwezen middels een warme overdracht of Sociaal Raadslieden 'ingevlogen'. Mocht uit evaluatie blijken dat bijvoorbeeld de wijze van benadering niet passend of effectief is, dan kunnen aanpassingen worden gedaan.
- Nabestaanden die zich n.a.v. de publiciteit rondom het project zelf bij WijZ melden, kunnen meedoen aan de pilot. Ze worden als aparte groep in de verslaglegging opgenomen.
- De vrijwilligers zijn intensief begeleid door de beroepskracht middels persoonlijke afspraken en intervisie.
- Er heeft afstemming plaatsgevonden tussen de pilot en de Sociale Wijkteams.
- Er zijn, indien gewenst, nieuwe activiteiten gestart, zoals een lotgenotengroep. Dit in samenwerking tussen de Stg. De Jonge Weduwe en WijZ.
- Er hebben vijf bewustwordingsbijeenkomsten plaatsgevonden. Twee voor werkgevers (20-200 werknemers), twee voor scholen (1x basisonderwijs – 1x middelbaar onderwijs), één voor medewerkers van de gemeente (Burgerzaken, Sociale Zaken – Sociale Wijkteams en re-integratie).
- Er is beschreven via welke wegen en routes een nabestaande kan terugkeren, dan wel in balans komen en vervolgens terugkeren in de maatschappij, waarbij ruimte is voor rouw, bijdragen aan de zelfredzaamheid van de nabestaande.
- Er zijn aanbevelingen geformuleerd voor gemeenten en (wijk)organisaties om in te kunnen spelen op de behoefte aan steun voor nabestaanden.

- Er is beoordeeld of de uitkomsten opgepakt kunnen worden door bestaande voorzieningen, zoals de Sociale Wijkteams en waar mogelijk overgedragen.
- Het plan van aanpak, de werkwijze en bewustwordingsbijeenkomsten worden vastgelegd in een overdraagbaar document.
- Er zijn aanbevelingen geformuleerd voor organisaties die deze pilot elders in het land uitrollen.

2.2 Werkwijze

- Trajecten die gestart worden, hebben een maximale looptijd van een jaar. Er is een half jaar uitloop gereserveerd voor trajecten die tegen het eind van de pilot gestart worden, zodat zorgvuldige ondersteuning gegarandeerd is.
- WijZ benadert de nabestaanden, vanuit de gegevens die door de gemeente Zwolle – Burgerzaken worden aangeleverd. Aanmeldingen kunnen tevens gedaan worden door huisartsen, praktijkondersteuners huisartsen en het Sociale WijkTeam.
- Er is een Verklaring Omtrent Gedrag aangevraagd voor de vrijwilligers die meewerken vanuit WijZ.
- In eerste instantie worden voor het bewustwordingstraject alleen werkgevers uitgenodigd met 20-200 werknemers. Mocht het aantal grotere bedrijven niet al te groot zijn dan alsnog toevoegen. Uitgenodigd worden de HR-managers en P&O'ers.
- De docenten van diverse scholen worden uitgenodigd voor de bijeenkomsten voor scholen. De HR-managers van scholen worden uitgenodigd voor de bijeenkomsten voor bedrijven.
- Er wordt een werkgroep geformeerd ten behoeve van de communicatie en PR, zodat we in één lijn naar buiten kunnen treden bij de start van de pilot.
- Het resultaat worden gemeten aan de inhoudelijke bevindingen die van belang zijn voor verdere uitrol van de pilot.

2.3 Projectstructuur

De coördinatie van de pilot wordt verzorgd door WijZ. WijZ zorgt ervoor dat de pilot wordt uitgevoerd, zoals vastgesteld in dit plan van aanpak. Bij de uitvoering zijn meerdere partijen betrokken. Er is een stuurgroep geformeerd. De taak van de stuurgroep is om gedurende de pilot geïnformeerd te worden over de stand van zaken, indien wenselijk bijsturen door besluiten te nemen over wijzigingen in de uitvoering en opzet van de pilot. Bovendien dient de stuurgroep als klankbord voor de projectcoördinator van WijZ.

Er is een stuurgroep bestaat uit afgevaardigden van de volgende partijen:

- Ministerie SZW
- Gemeente Zwolle, afdeling Sociale Zaken tevens voorzitter.
- Stg. De Jonge Weduwe
- WijZ

De stuurgroep is tevens verantwoordelijk voor het goedkeuren van het plan van aanpak en het eindverslag inclusief financiële verantwoording. De frequentie van het samenkomen van de stuurgroep is 1 keer per twee maanden. De gemeente Zwolle neemt hiertoe het initiatief.

2.4 Betrokken partijen en hun betrokkenheid

De onderstaande partijen zijn bij de pilot betrokken en hebben daarbij de volgende taken:

- a) *Ministerie van SZW*: opdrachtgever en financier van de pilot
- b) *Gemeente Zwolle*:
  - i. *Eenheid SZW*:
    - i. opdrachtnemer van de pilot
    - ii. organisator van informatiebijeenkomst van andere geïnteresseerde gemeenten
  - ii. *Burgerzaken*:
    - i. Uitvoerder van onderdeel 1: melden van overlijden bij WijZ
    - ii. Zorgdragen voor het leveren van informatie van nabestaanden uit het jaar 2011 (onderdeel 2)
    - iii. Verantwoordelijk voor opstellen en verspreiding van de informatiefolder en verantwoording van dit onderdeel
  - iii. *Sociale Zaken*
    - i. Re-integratie; kwartiermakers voor onderwerp binnen de afdeling
- c) *Stichting De Jonge Weduwe*:
  - i. Betrokken bij de opzet en vormgeving van de pilot
  - ii. Betrokken bij het werven en trainen van vrijwilligers
  - iii. Adviseur voor en mede-uitvoerder van het lotgenotencontact
  - iv. Adviseur voor het samenstellen van de informatiefolder m.b.t. het landelijk aanbod voor nabestaanden
  - v. Verantwoordelijk voor de uitvoering en verantwoording van onderdeel 3 Bewustwording.
- d) *Maatschappelijke organisatie WijZ Zwolle*:
  - i. Het voeren van de projectcoördinatie pilot Ondersteuning Nabestaanden
  - ii. Legt werkwijze outreachend werken vast in een overdraagbaar handboek en draagt bij aan mogelijke overdracht aan andere gemeenten
  - iii. Verantwoordelijk voor het opzetten van lotgenotencontact en de inzet van de Sociaal Raadslieden en Buro Nazorg
  - iv. Adviseur voor de inhoud van de folder m.b.t. het Zwolse aanbod
  - v. Uitvoerder van het contacten met nabestaanden gedurende de pilotperiode
  - vi. Verantwoordelijk voor het werven, selecteren, scholen en begeleiden van vrijwilligers
  - vii. Verantwoordelijk voor de monitoring en opleveren van eindverslag inclusief evaluatie
  - viii. Verantwoordelijk voor het interviewen en waar nodig ondersteunen van nabestaanden in het jaar 2011 (onderdeel 2)

2.5 Tijdsperiode

De pilot start op 1 september 2015 en eindigt op 31 augustus 2016, met een uitlooptijd van een half jaar (t/m 28 februari 2017). Daarna vindt de verantwoording plaats. Om te zorgen dat de nabestaanden die aan het eind van het project worden benaderd, ook de noodzakelijke begeleiding krijgen. Hiervoor wordt € 10.000 van het totaalbudget gereserveerd voor WijZ en in de eindevaluatie verantwoord

De eindevaluatie wordt uiterlijk 1 april 2017 opgeleverd. WijZ stelt hiervoor één verslag op voor het hele project.

Hoofdstuk 3: Tijdspad

Fase	Wat lokaal	Wanneer	Door wie	V o o r t g a n g
Verkenning	Uitwerking PVA	april-mei 2015	WijZ - stuurgroep	
	Vaststellen PVA	juli 2015	Stuurgroep	
	Aanleveren inhoud folder	mei/juni 2015	Burgerzaken ism stg. DJW/WijZ	
	Afspraak Burgerzaken	30 april 2015	Burgerzaken/WijZ	
	Afspraak stg. DJW	11 mei 2015	DJW/WijZ	
	1.			
	Folder samenstellen	juli 2015 – 1 ^e versie	Burgerzaken/WijZ – werkgroep communicatie	
Voorbereiding	Update sociale kaart ism stg. DJW	zomer 2015	WijZ	
	Werven/selectie vrijwilligers	juni/juli/aug 2015	WijZ	
	Scholing vrijwilligers	september 2015	WijZ – Buro Nazorg	
	Inventarisatie info initiatieven.	zomer 2015	WijZ	
	Kortsluiten sociaal raadslieden	juli 2015	WijZ	
	2.			
	Samenstelling overzicht interview 2011 (40 nabestaanden) proefversie	juli 2015	Burgerzaken/WijZ	
	Samenstelling def. lijst interview 2011	aug. 2015	Burgerzaken/WijZ	
	Uitwerken behoeftepeiling; voorbereiding interview 2011 – vraagstelling en vorm	aug./sept. 2015	Stg. DJW//WijZ	
	Afstemmen scholing inhoudelijk met BuroNazorg	14 juli & 22 aug.	WijZ/BuroNazorg	
	Ontvangst lijst groep sept 2015	okt. 2015	Burgerzaken/WijZ	

	3.			
	Bewustwordingstraject 5 bijeenkomsten gepland	september 2015	Stg. DJW	
	Invulling bijeenkomsten + locaties	sept-nov. 2015	Stg. DJW	
	Werving scholen	najaar 2015	Stg. DJW	
	Werving werkgevers	najaar 2015	Stg. DJW	
	Uitnodigen ambtenaren gemeente	najaar 2015	Gemeente Zwolle/Stg. DJW	
	Aftrapmoment pilot	26 september	Ministerie SWZ/ allen	
Uitvoering	1.			
	Start uitgifte folder	september 2015	Burgerzaken	
	Verspreiding folder elders indien bellen onvoldoende bereik geeft: huisartsen, poh, consultatiebureaus etc.	najaar 2015		
	Startbijeenkomsten vrijwilligers + 1 ^e koppelingen	november 2015	WijZ (i.s.m. stg. DJW)	
	2.			
	Benaderen groep 2011 - interview	aug/sept/okt. 2015	WijZ	
	Inventarisatie/analyse groep 2011. Ev aanpassingen folder – wijze van contactleggen etc.	sept/okt 2015	allen	
	Start benaderen groep 2015/2016 (benadering groep vanaf augustus 2015 – drie maanden na overlijden)	dec. 2015	WijZ	
	3.			
	Bewustwordingsbijeenkomsten 2x werkgevers (20-200 werknemers), 2x scholen, 1x gemeente.	Nov. 2015 voor gemeente Feb. 2016 voor andere	Stg. DJW	
	Landelijke bijeenkomst t.b.v. geïnteresseerde gemeentes uitrol ontwikkelde methode	mei of september 2016	Gemeente Zwolle ism projectpartners.	
Afronding	Laatste benaderingen groep 2015/2016	augustus 2016	WijZ	
	Afrondingen trajecten groep 2015/2016	Uiterlijk 28 eind februari 2017 (incl. uitloop 0,5 jaar)	WijZ	

	Afronding trajecten groep 2011	Uiterlijk november 2016	WijZ	
	Aanleveren materiaal tbv handboek en verslaglegging	september 2016	Allen	
	Eindverslag	1 april 2017	WijZ	
	Afronding bewustwordingstraject	juni 2016	Stg. DJW	
	Uitrol pilot/borging	september 2016 – 28 feb 2017	Allen	

3.1 Toelichting planning:

Zodra de folder uitgegeven wordt dient WijZ onmiddellijk in te kunnen springen op begeleidingsvragen. Om dat te kunnen bieden dienen vrijwilligers geschoold te zijn. Bij de start van deze pilot hebben we te maken met de vakantieperiode. Dit betekent dat scholing in september kan starten.

Vanuit de groep 2011 kan een beroep worden gedaan op ondersteuning. Om deze ondersteuning zorgvuldig te kunnen bieden dienen er tevens vrijwilligers getraind en geschoold te zijn. Daarom start pilot vanaf september 2015. Zoals beschreven kunnen voorbereidende activiteiten zoveel mogelijk in de maanden ervoor plaatsvinden.

Kosten

WijZ

Uitvoering beroepskracht WijZ, HBO	€ 52.500	
Projectcoördinatie WijZ:	€ 10.000	
Bijeenkomsten/trainingen/workshops/scholing projectmdw	€ 5.500	
Financieel advies op maat, Sociaal Raadslieden, 25 uur	€ 2.000	
Subtotaal		€ 70.000

Stichting de Jonge Weduwe

Advisering en ondersteuning WijZ plus stuurgroep	€ 20.000	
Bewustwordingstraject	€ 16.093	
Advisering folder	€ 2.300	
Subtotaal		€ 38.393

Gemeente Zwolle

Inzet Burgerzaken	€ 5.000	
Ontwikkel- en drukkosten informatiefolder	€ 5.000	
Organisatie informatiebijeenkomst gemeenten- uitrol	€ 1.500	
Post onvoorzien	€ 2.000	
Subtotaal		€ 13.500

Generaal totaal € 121.893
Eenmalig bedrag

Bijlage 1:

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vergaderjaar 2014–2015

34 000 XV Vaststelling van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2015

Nr. 28 MOTIE VAN HET LID KERSTENS

Voorgesteld 27 november 2014

De Kamer,
gehoord de beraadslaging,
overwegende dat het een moeilijke stap kan zijn om na het verlies van een
dierbare de draad weer op te pakken;
van mening dat gemeenten de ruimte moeten hebben om de begeleiding
en eventuele re-integratie van mensen die met een dergelijk verlies
geconfronteerd zijn, zodanig in te richten dat er ruimte is voor
verliesverwerking;
verzoekt de regering, een pilot mogelijk te maken en ambtelijk te
ondersteunen, waarbij betrokkenen vanuit de gemeente een aanbod als
bovenbedoeld krijgen om samen met en mede door lotgenoten te worden
begeleid (onder andere in de zoektocht naar werk), en de Tweede Kamer
over de uitkomst van de pilot te informeren,
en gaat over tot de orde van de dag.
Kerstens

kst-34000-XV-28

Begrotingsbehandeling SZW 2015

Mondelinge reactie op 27 november jl. van staatssecretaris Klijnsma op de motie van het lid Kerstens (PvdA) met betrekking tot de pilot voor de ondersteuning van nabestaanden tijdens de begrotingsbehandeling van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2015.

Indiening motie door het lid Kerstens (PvdA)

“Mensen die hun partner verliezen en bijvoorbeeld als jonge weduwe achterblijven, krijgen erg veel voor hun kiezen. Het is naast alle andere ellende en het verdriet waarmee zij in zo'n situatie worden geconfronteerd vaak erg moeilijk om de stap naar werk te zetten. Dat begrijp ik heel goed. Gemeenten hebben als taak om mensen te helpen om weer mee te doen, het liefst op de arbeidsmarkt. Ik zou de staatssecretaris willen vragen om een pilot toe te staan, waarbij betrokkenen vanuit de gemeente, samen met lotgenoten worden begeleid in die zoektocht naar werk. Dit moet op een manier gebeuren waarbij er ruimte is om het grote verlies te verwerken, maar waarbij mensen ook weer zin krijgen in de toekomst. Zo'n pilot zou begeleid kunnen worden vanuit het ministerie. Ik weet dat er gemeenten zijn die hiervoor belangstelling hebben”

Reactie staatssecretaris Klijnsma tweede termijn

“In de motie van de heer Kerstens op stuk nr. 28 wordt de regering verzocht om een pilot mogelijk te maken om nabestaanden te ondersteunen. Ik laat deze motie aan het oordeel van de Kamer. Ik ondersteun het idee. Ik vind het goed om te bekijken hoe je nabestaanden beter kunt ondersteunen. Ik weet, omdat ik natuurlijk weleens met Stichting De Jonge Weduwe spreek, dat het heel zwaar is om jong te zijn en je partner te verliezen. Het is ontzettend belangrijk om dan begeleiding naar werk te krijgen. Daarnaast zijn er allerlei andere zaken aan de orde. Ik vind het een goed idee om in een gemeente te bekijken of je die ondersteuning kunt regelen”